

Encyclopaedia biospeologica - събитие в биоспелеологията

Петър БЕРОН

JUBERTHIE Ch., V. DECU (eds). Encyclopaedia biospeologica. Moulis - Bucarest. I (1994, 834 p.), II (1998, 539 p.).

През последното десетилетие на 20 век се осъществи мечтата на поколения биоспелеолози - да имат събрани в енциклопедия знанията върху пещерната фауна на света. С тази титанична задача се наеха двама добре познати колеги - французинът Кристиан Жюберти, който в течение на много години ръководеше Подземната лаборатория в Мулис, и румънецът Василе Деку от Института по спелеология "Емил Раковица" в Букурещ. Те организираха голям екип от най-добрите специалисти по отделни групи животни и страни и досега са публикували два тома (през 1994 и 1998 г.) с общо 1373 страници голям формат на френски и английски език. В първия том са включени 103 статии върху пещерни обитатели (нисши животни, Crustacea, Arachnida, Myriapoda, Apterygota и Pterygota), върху бактериите и водораслите в пещерите и върху пещерната фауна на 58 страни от Европа, Северна, Централна и Южна Америка. Той включва и статия за българската пещерна фауна (В. Георгиев, Хр. Делчев и В. Големански). Томът започва със статията на В. Големански и L. Bonnet за пещерните протозои. За всяка страна или група организми е посочена основната литература и най-новите постижения в нейното изследване, приложени са карти на карстовите области и рисунки на много от най-типичните пещерни обитатели. Тази система е продължена и във втория том, който обхваща още 35 статии върху други групи безгръбначни и върху гръбначните животни, върху паразитните гъби, лишеите, мъховете, папратите и "ламповата флора". Има и една статия върху псевдокарста като местообитание. Очевидно ще е необходим и трети том, тъй като не са публикувани досега статии за карста, пещерите и пещерната фауна в Африка, Азия и гр.

По своя обхват Биоспелеологичната енциклопедия далеч надхвърля всичко правено досега в областта на биоспелеологията. Досегашните опити за обобщения на биоспелеологичните знания на A. Vandel през 1964 г. и на R. Ginet и V. Decu през 1977 г. бяха много полезни, но с бурното развитие на изследванията, главно върху пещерната фауна на тропиците, стана вече невъзможно за един човек да обхване на нивото на специалист всичко известно. Енциклопедията представя най-новите знания за слабо познати или новооткрити групи животни: Remipedia, Moustacea, Spelaeogriphacea и гр., както и обобщения за страни, чиято пещерна фауна е по-слабо позната на европейците (Централна и Южна Америка, а в третия том вероятно и на Африка, Азия и Австралия). Поздравяваме нашите колеги с това постижение.